

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Олесі САЄНКО, 1980 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2002 році Івано-Франківську державну медичну академію за спеціальністю “Стоматологія”, працює асистентом кафедри стоматології в Інституті медичних та фармацевтичних наук Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом»», виконала освітньо-наукову програму «Фізична терапія, ерготерапія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.119, утворена наказом в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 29 січня 2025 року № 57, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Лідії ШЕРЕМЕТИ - доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів –

Зіновія ОСТАПЯКА - доктора медичних наук, доцента, професора кафедри теорії та методики фізичної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Едуарда ЛАПКОВСЬКОГО - кандидата медичних наук, професора, проректора з науково педагогічної роботи, професора кафедри терапії, реабілітації та морфології (за сумісництвом) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів –

Наталії НЕСТЕРЧУК - доктора наук з фізичного виховання і спорту, професора, завідувача кафедри фізичної терапії, ерготерапії навчально- наукового інституту охорони здоров'я Національного університету водного господарства та природокористування;

Олега ВІНОГРАДОВА – кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри фізичної терапії і ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка.

на засіданні 3 квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я Олесі САЄНКО на підставі публічного захисту дисертації «Фізична терапія хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи» за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Марія АРАВІЩЬКА, кандидат медичних наук, доцент, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри терапії, реабілітації та морфології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні науково-теоретичних засад для створення комплексної програми фізичної терапії для хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи, а саме:

вперше:

- на підставі аналізу клінічних наслідків перелому нижньої щелепи науково обґрунтовано та апробовано комплексну програму фізичної терапії в довготривалому періоді реабілітації, визначальними особливостями якої є виконання терапевтичних вправ (амбулаторних сесій, самостійних занять), телереабілітації, масажу (обличчя, шиї, інтраорального, самомасажу), постізометричної релаксації, кінезіологічного тейпування, навчання пацієнтів;
- комплексна програма фізичної терапії побудована з метою корекції ознак наслідків перелому нижньої щелепи не тільки з позицій реабілітації у травматології, але й з точки зору корекції стоматологічних особливостей – дисфункції орофасіальної зони, скронево-нижньощелепного суглоба, погіршення якості життя, пов'язаного з стоматологічним та загальним здоров'ям.

удосконалено:

- теоретичні уявлення щодо теоретичної перспективності й доцільності застосування терапевтичних вправ (амбулаторних сесій, самостійних занять), телереабілітації, масажу (обличчя, шиї, інтраорального, самомасажу), постізометричної релаксації, кінезіологічного тейпування, навчання хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи;
- наукові підходи до розробки програм фізичної терапії для хворих з наслідками перелому нижньої щелепи у постімобілізаційному періоді;
- рекомендації щодо методичних особливостей призначення терапевтичних вправ (амбулаторних сесій, самостійних занять), телереабілітації, масажу (обличчя, шиї, інтраорального, самомасажу), постізометричної релаксації, кінезіологічного тейпування, навчання для впливу на стан хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи з позицій корекції дисфункції щелепно-лицьової ділянки, скронево-нижньощелепного суглоба, електроміографічних змін, психоемоційного стану, якості життя;

набули подальшого розвитку:

- дані про особливості функціонального стану організму хворих у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи з позицій оцінювання дисфункції щелепно-лицьової ділянки, скронево-нижньощелепного суглоба, електроміографічних змін, психоемоційного стану, якості життя як обґрунтування особливостей створення програми фізичної терапії;
- положення про позитивний вплив засобів фізичної терапії на показники функціонування щелепно-лицьової ділянки, скронево-

нижньощелепного суглоба, електроміографії, психоемоційного стану, якості життя у хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи;

- теоретичні уявлення про значущі чинники, які зумовлюють особливості клінічного перебігу постімобілізаційного періоду у хворих з наслідками перелому нижньої щелепи – наявність дисфункції щелепно-лицьової ділянки, скронево-нижньощелепного суглоба, електроміографічних змін, пригнічення психоемоційного стану, погіршення якості життя.

Практичне значення полягає у створенні науково обґрунтованої комплексної програми фізичної терапії для хворих з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба у постімобілізаційному періоді після перелому нижньої щелепи, що сприяло зменшенню вираженості дисфункції щелепно-лицьової ділянки, скронево-нижньощелепного суглоба, електроміографічних змін, покращенню психоемоційного стану, зменшенню кінезіофобії, покращенню якості життя; а також у визначенні критеріїв вибору, послідовності, дозування та параметрів застосування засобів фізичної терапії.

Практичні розробки дисертаційного дослідження використані у діяльності відділення клініки «Академічна» Інституту медичних та фармацевтичних наук Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом»», медичної практики «Центр відновної медицини і реабілітації «Аравмед»», зокрема при вдосконаленні програми реабілітації осіб з наслідками перелому нижньої щелепи.

Теоретико-методичні розробки дослідження використовуються у навчальному процесі кафедри фізичної терапії та ерготерапії Івано-Франківського національного медичного університету (при викладанні навчальних дисциплін здобувачів освіти спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія); кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (при викладанні курсу «Клінічний реабілітаційний менеджмент при патології опорно-рухового апарату»), що підтверджено актами впровадження.

Розроблена комплексна програма фізичної терапії може бути використана в практичній діяльності фізичних терапевтів, ерготерапевтів, лікарів фізичної та реабілітаційної медицини та інших фахівців мультидисциплінарної реабілітаційної команди спеціалізованих реабілітаційних відділень та центрів травматологічного та стоматологічного профілю.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації – 172 сторінки, з них основного тексту 118. Дисертація містить 25 рисунків, 25 таблиць та 9 додатків на 22 сторінках. Список використаних джерел містить 182 найменування.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти,

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації: з них 3 статті у фахових виданнях України категорії «Б» (1 публікація є одноосібною, 2 публікації у співавторстві); 1 стаття – у періодичному виданні, включеному до наукометричної бази Scopus; 6 тез конференцій у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Саєнко О.В., Аравіцька М.Г. Динаміка постімобілізаційних функціональних обмежень орорфасіальної зони у пацієнтів після перелому нижньої щелепи під впливом реабілітаційних засобів. *Art of Medicine*. 2023. 4(28). 115-120.

DOI: <https://doi.org/10.21802/artm.2023.4.28.115>.

URL: <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/1090/903>

2. Саєнко О.В. Корекція ознак міофасіальної дисфункції в осіб з наслідками перелому нижньої щелепи засобами фізичної терапії. *Art of Medicine*. 2024. 3 (31). 138-145. (SCOPUS)

DOI: 10.21802/artm.2024.3.31.138

URL: <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/1253/1032>

3. Sayenko O.V., Aravitska M.H. Indicators of the functional capacity of the tissues of the maxillo-facial region, the psychoemotional state and the quality of life of patients with the consequences of the mandibular fracture under the influence of physical therapy. *Rehabilitation and Recreation*. 2024;18(3):51-60. (SCOPUS)

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.3.5>

URL: <https://health.nuwm.edu.ua/index.php/rehabilitation/article/view/504/422>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Лідія ШЕРЕМЕТА – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Зіновій ОСТАПЯК – доктор медичних наук, доцент, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Едуард ЛАПКОВСЬКИЙ – кандидат медичних наук, професор, проректор з науково педагогічної роботи, професор кафедри терапії, реабілітації та морфології (за сумісництвом) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Наталія НЕСТЕРЧУК – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії навчально- наукового

інституту охорони здоров'я Національного університету водного господарства та природокористування.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Олег ВІНОГРАДОВ – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії і ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.119 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Олесі САЄНКО ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Лілія ШЕРЕМЕТА